

Briuselis, 2023 m. gruodžio 1 d.
(OR. en)

16292/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0421 (COD)

CODIF 15
CODEC 2363
SAN 719
SOC 847
EMPL 608

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. lapkričio 27 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 738 final
Dalykas:	Pasiūlymas – EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikiu darbe (šeštoji atskira direktyva, kaip tai suprantama Tarybos direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (kodifikuota redakcija)

Delegacijoms priede pateikiamas dalyko skiltyje nurodytas Komisijos pasiūlymas dėl kodifikuoto teisės akto (COM(2023) 738 final - 2023/0421 (COD) ir 1–6 priedai).

Delegacijų prašoma iki 2023 m. sausio 17 d., trečiadienio, pateikti pastabas dėl pasiūlymo dėl kodifikavimo šiais adresais:

Codification@consilium.europa.eu IR sj-codification@ec.europa.eu.

Delegacijų dėmesys atkreipiamas į Praktinį kodifikavimo vadovą (dok. 14722/14 + COR1).

Priedama: COM(2023) 738 final



Briuselis, 2023 11 27
COM(2023) 738 final

2023/0421 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikiu darbe (šeštoji atskira direktyva, kaip tai suprantama Tarybos direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (kodifikuota redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Žmonių Europos kontekste Komisija didelį dėmesį skiria tam, kad Sąjungos teisė būtų paprastesnė ir aiškesnė siekiant, kad ji taptų suprantamesnė ir prieinamesnė piliečiams, kurie įgytų naujų galimybių ir galėtų pasinaudoti konkrečiomis jiems suteiktomis teisėmis.

Šis tikslas nebus pasiektas, jei daug nuostatų, kurios buvo iš dalies ir dažnai iš esmės keičiamos keletą kartų, liktų išsibarsčiusios įvairiuose aktuose, ir todėl dalies jų reikėtų ieškoti pradiniam akte, o kitų – vėlesniuose keičiančiuose aktuose. Todėl siekiant surasti konkrečiu momentu galiojančias taisykles reikia atlikti tiriamąjį darbą lyginant įvairius teisės aktus.

Dėl šios priežasties siekiant, kad teisė būtų aiški ir skaidri, svarbu kodifikuoti taisykles, kurios buvo dažnai keičiamos.

2. 1987 m. balandžio 1 d. Komisija nusprendė¹, kad visi teisės aktai, kurie buvo iš dalies pakeisti ne daugiau nei dešimt kartų, turėtų būti kodifikuojami ir pabrėžė, kad šis reikalavimas yra minimalus bei kad Komisijos padaliniai turėtų stengtis parengti kodifikuotas tekstų, už kuriuos jie yra atsakingi, redakcijas per trumpesnę laikotarpį siekdami užtikrinti, jog jų nuostatos būtų aiškios ir lengvai suprantamos.
3. Tai buvo patvirtinta 1992 m. gruodžio mėn. Edinburgo Europos vadovų taryboje pirmininkavusios valstybės išvadose², pabrėžiančiose kodifikavimo, kuris konkrečiu momentu tam tikroje srityje taikomai teisei suteikia apibrėžtumo, svarbą.

Kodifikavimas turi būti vykdomas laikantis įprastos Sąjungos teisės aktų priėmimo tvarkos.

1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, atsižvelgdami į tai, kad kodifikuojamuose teisės aktuose negali būti daromi esminiai pakeitimai, sudarė tarpinstitucinį susitarimą, kuriuo nusprendė kodifikuojamiems teisės aktams taikyti pagreitinto priėmimo tvarką.

4. Šiuo pasiūlymu siekiama kodifikuoti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikiu darbe (šeštoji atskira Direktyva, kaip tai suprantama Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)³. Nauja direktyva pakeis įvairius aktus, kurių nuostatos buvo į ją įtrauktos⁴; šis pasiūlymas nekeičia kodifikuojamų teisės aktų turinio, nes jame tik sujungiami šie aktai, atliekant kodifikavimui būtinus formos pakeitimus.
5. Pasiūlymas dėl kodifikuoto teisės akto buvo parengtas remiantis preliminariu Direktyvos 2004/37/EB ir ją iš dalies keičiančių teisės aktų konsoliduotu tekstu, kurį 24 oficialiomis kalbomis parengė Europos Sąjungos leidinių biuras naudodamas duomenų apdorojimo sistemą. Kadangi straipsniams suteikiami nauji numeriai, kodifikuotos direktyvos VI priede nurodomas buvusių ir naujų straipsnių numerių atitikimas.

¹ COM(87) 868 PV.

² Žr. Išvadų 3 priedo A dalį.

³ Įtraukta į 2023 m. teisės aktų leidybos programą.

⁴ Žr. šio pasiūlymo V priedo A dalį.

↓ 2022/431 1 straipsnio 1 dalis
(pritaikytas)

2023/0421 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikiu darbe (šeštoji atskira direktyva, kaip tai suprantama Tarybos direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (kodifikuota redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo , ypač į jos 153 straipsnio 2 dalies b punktą kartu su 153 straipsnio 1 dalies a punktu ,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁵,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

↓

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/37/EB⁷ buvo keletą kartų iš esmės keičiama⁸. Dėl aiškumo ir racionalumo ta direktyva turėtų būti kodifikuota;

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

⁶ OL C [...], [...], p. [...].

⁷ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikiu darbe (šeštoji atskira Direktyva, kaip tai suprantama Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL L 158, 2004 4 30, p. 50).

⁸ Žr. V priedo A dalį.

↓ 2022/431 1 konstatuojamoji dalis ir 1 straipsnio 2 dalis (pritaikytas)

- (2) ☒ šia ☒ direktyva siekiama darbuotojus apsaugoti nuo rizikos jų sveikatai ir saugai dėl kancerogenų, mutagenų ☒ ar reprotoksinių medžiagų ☒ poveikio darbo vietoje. ☒ Šioje ☒ direktyvoje nustatytas nuoseklus apsaugos nuo rizikos, susijusios su profesiniu kancerogenų, mutagenų ☒ ar reprotoksinių medžiagų ☒ poveikiu, lygis taikant bendrųjų principų sistemą, kad valstybės narės galėtų užtikrinti nuoseklų būtiniausių reikalavimų taikymą. Šiais būtiniausiais reikalavimais siekiama apsaugoti darbuotojus Sąjungos lygmeniu. Valstybės narės gali nustatyti griežtesnes nuostatas;
-

↓ 2022/431 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (3) nustačius būtiniausius darbuotojų apsaugos visoje Sąjungoje reikalavimus, ☒ šia ☒ direktyva ☒ suteikiama ☒ aiškumo ir padedama užtikrinti vienodesnes sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams sektoriuose, kuriuose naudojamos į ☒ jos ☒ taikymo sritį patenkančios medžiagos, ir tokiu būdu parodoma Sąjungos veiksmų šioje srityje svarba;
-

↓ 2004/37/EB 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (4) ši direktyva yra atskira direktyva, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 89/391/EEB⁹ 16 straipsnio 1 dalyje. Todėl tos Direktyvos nuostatos visiškai taikomos kancerogenų, mutagenų ☒ ir reprotoksinių medžiagų ☒ poveikiui darbuotojams, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios Direktyvos nuostatų;
-

↓ 2004/37/EB 5 konstatuojamoji dalis

- (5) bakteriniai ląstelių mutagenai yra medžiagos, galinčios sukelti nuolatinį ląstelės genetinės medžiagos, kiekio arba jos struktūros pasikeitimą, nulemiantį tos ląstelės fenotipinių savybių pasikeitimą, kuris gali būti perduotas palikuonėms dukterinėms ląstelėms;
-

↓ 2004/37/EB 6 konstatuojamoji dalis

- (6) dėl savo veikimo mechanizmo bakterinių ląstelių mutagenai gali turėti kancerogeninį poveikį;
-

⁹ 1989 m. birželio 12 d. Tarybos Direktyva dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

↓ 2022/431 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (7) remiantis naujausiais moksliniais įrodymais, reprotoksinės medžiagos gali daryti neigiamą poveikį suaugusių vyrų ir moterų lytinei funkcijai ir vaisingumui, taip pat palikuonių vystymuisi. Panašiai kaip ir kancerogenai ar mutagenai, reprotoksinės medžiagos yra labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos, kurios gali turėti sunkių ir neatitaisomų padarinių darbuotojų sveikatai;

↓ 2022/431 4 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (8) daugumos reprotoksinių medžiagų atveju moksliai įmanoma nustatyti poveikio lygius, kurių neviršijus poveikis neturėtų neigiamų padarinių sveikatai. ☒ Šioje ☒ direktyvoje nustatyti poveikio sumažinimo reikalavimai turėtų būti taikomi tik tų reprotoksinių medžiagų atvejais, kai neįmanoma nustatyti saugaus poveikio lygio ir kurios III priedo pastabų skiltyje priskirtos prie nenustatytos slenkstinės koncentracijos medžiagų. Visų kitų reprotoksinių medžiagų atvejais darbdaviai turėtų užtikrinti, kad rizika, susijusi su poveikiu darbuotojams, būtų sumažinta iki minimumo;

↓ 2022/431 5 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (9) remiantis naujausiais moksliniais duomenimis, konkrečiais atvejais siekiant, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo kai kurių kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikio, gali prireikti nustatyti biologinę ribinę vertę;

↓ 2022/431 6 konstatuojamoji dalis

- (10) Europos socialinių teisių ramsčio¹⁰, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime deramo darbo vietų ir ekonomikos augimo klausimais bendrai paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, 10 principu įtvirtinta darbuotojų teisė į aukšto lygio sveikatos apsaugą ir saugą darbe, įskaitant apsaugą nuo kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų poveikio darbo vietoje;

↓ 2022/431 7 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (11) privalomos profesinio poveikio ribinės vertės yra svarbi ☒ šia ☒ direktyva nustatytų bendrųjų darbuotojų apsaugos priemonių sudedamoji dalis ir jos negali būti viršijamos. Ribinės vertės ir kitos tiesiogiai susijusios nuostatos turėtų būti nustatytos

¹⁰ O L C 428, 2017 12 13, p. 10.

dėl visų kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų, kai tai įmanoma remiantis apie juos turima informacija, įskaitant atnaujintus mokslinius ir techninius duomenis;

↓ 2022/431 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (12) mutagenų ir daugumos kancerogenų atveju mokslškai neįmanoma nustatyti poveikio lygio, kurio neviršijus būtų išvengta neigiamų padarinių sveikatai. Nors šioje direktyvoje nustatytas kancerogenų ir mutagenų poveikio darbo vietoje ribines vertes visiškai nepanaikinama rizika darbuotojų sveikatai ir saugai, kurią kelia poveikis darbo vietoje (likutinė rizika), visgi tai padeda gerokai sumažinti su tokiu poveikiu susijusią riziką, vadovaujantis laipsniškumu ir tikslų nustatymu grindžiamu požiūriu;
-

↓ 2022/431 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (13) privalomomis profesinio poveikio ribinėmis vertėmis nedaromas poveikis kitoms šioje direktyvoje nustatytoms darbdavių pareigoms, tokioms kaip kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų naudojimo darbo vietoje mažinimas, kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų poveikio darbuotojams prevencija ar mažinimas, ar priemonėms, kurios tuo tikslu turėtų būti įgyvendinamos. Tos priemonės turėtų apimti, kiek tai techniškai įmanoma, kancerogeno, mutageno ir reprotoksinės medžiagos pakeitimą darbuotojo sveikatai nepavojinga arba mažiau pavojinga medžiaga, mišiniu ar procesu, uždaros sistemos naudojimą ar kitas priemones, kuriomis siekiama sumažinti poveikio darbuotojams lygį;
-

↓ 2022/431 10 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (14) reikia, kad darbuotojai gautų pakankamą ir tinkamą mokymą, kai jie patiria arba gali patirti kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, įskaitant tam tikruose pavojinguose medicinos preparatuose esančias medžiagas, poveikį. Mokymas, kurį darbdavys privalo teikti pagal šią direktyvą, turėtų būti pritaikytas atsižvelgiant į naują ar pasikeitusią riziką, visų pirma tais atvejais, kai darbuotojai patiria naujų kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų ar kelių skirtingų kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, įskaitant pavojinguose medicinos preparatuose esančias medžiagas, poveikį arba pasikeitus su darbu susijusioms aplinkybėms;
-

↓ 2022/431 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (15) tam tikruose pavojinguose medicinos preparatuose yra viena ar daugiau medžiagų, kurios atitinka jų klasifikavimo kaip (1A arba 1B kategorijos) kancerogeninė, (1A arba 1B kategorijos) mutageninė arba (1A arba 1B kategorijos) reprodukcijai toksiška medžiaga kriterijus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB)

Nr. 1272/2008¹¹, ir todėl jie patenka į šios direktyvos taikymo sritį. Tačiau darbuotojams, darbdaviams ar teisėsaugos institucijoms nėra lengva gauti aiškia ir atnaujintą informaciją apie tai, ar medicinos preparatas atitinka tuos kriterijus. Siekiant užtikrinti tinkamą šios direktyvos 2004/37/EB įgyvendinimą ir suteikti aiškumo dėl tų pavojingų medicinos preparatų naudojimo ir su jų naudojimu susijusios rizikos, būtina imtis priemonių siekiant padėti darbdaviams juos identifikuoti. Komisija, vadovaudamasi 2021 m. birželio 28 d. Komisijos komunikatu dėl 2021-2027 m. ES darbuotojų sveikatos ir saugos strateginės programos, turi pateikti gaires, be kita ko, dėl mokymų, protokolų, tikrinimo ir stebėsenos, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo pavojingų medicinos preparatų poveikio;

↓ 2022/431 12 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (16) kalbant apie šioje direktyvoje numatytą rizikos vertinimą, vertindami į jos taikymo sritį patenkančių pavojingų medicinos preparatų poveikį, darbdaviai turėtų konkrečiai atkreipti dėmesį į tai, kad įgyvendinus reikalavimą dėl tokių produktų pakeitimo nebūtų pakenkta pacientų sveikatai;

↓ 2022/431 13 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (17) šia direktyva gerinama darbuotojų sveikatos apsauga ir sauga darbo vietoje. Šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos ribinės vertės atsižvelgiant į turimą informaciją, įskaitant atnaujintus mokslinius ir techninius duomenis, ir jos turi būti grindžiamos išsamiau socialinio ir ekonominio poveikio ir galimybės naudotis poveikio matavimo protokolais ir metodais darbo vietoje vertinimu. Ta informacija, jei įmanoma, turėtų apimti duomenis apie likutinę riziką darbuotojų sveikatai, Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA), įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1907/2006¹², Rizikos vertinimo komiteto (RAC) ir Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą (ACSH), įsteigto 2003 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimu¹³, nuomones. Su likutine rizika susijusi informacija, kuri buvo viešai paskelbta Sąjungos lygmeniu, yra vertinga būsimam darbui, siekiant apriboti kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų keliamą profesinio poveikio riziką;

¹¹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

¹² 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

¹³ 2003 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimas, įsteigiantis Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą (OL C 218, 2003 9 13, p. 1).

↓ 2022/431 15 konstatuojamoji dalis

- (18) remiantis RAC ir ACSH rekomendacijomis, jei įmanoma, poveikio įkvepiant ribinės vertės, nustatomos pagal aštuonių valandų atskaitos laikotarpio dinaminį svartinį vidurkį (ilgalaikio poveikio ribinės vertės), o tam tikrų kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų atveju – ir pagal trumpesnio atskaitos laikotarpio, paprastai 15 minučių, dinaminį svartinį vidurkį (trumpalaikio poveikio ribinės vertės), siekiant, kiek įmanoma, apriboti trumpalaikio poveikio padarinius;

↓ 2022/431 16 konstatuojamoji dalis

- (19) siekiant užtikrinti geriausią galimą apsaugos lygį, būtina atsižvelgti ir į kitus visų kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų patekimo būdus (ne tik įkvėpimą), įskaitant absorbcijos per odą galimybę. Daugiau pastabų apie pavojingas medžiagas ir mišinius yra nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1272/2008;

↓ 2004/37/EB 14 konstatuojamoji dalis

- (20) atsargumo principą reikėtų taikyti darbuotojų sveikatos apsaugai;

↓ 2004/37/EB 15 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (21) reikia imtis prevencinių priemonių nuo poveikio su kancerogenais ☒, mutagenais ar reprotoksinėmis medžiagomis ☒ neapsaugotų darbuotojų saugai užtikrinti ir sveikatai apsaugoti;

↓ 2022/431 26 konstatuojamoji dalis

- (22) šioje direktyvoje nustatytos ribinės vertės bus reguliariai tikrinamos ir peržiūrimos siekiant užtikrinti suderinamumą su Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006. Visų pirma, kalbant apie benzeną, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su ACSH, įvertins galimybę dar labiau sumažinti PPRV, atsižvelgdama į 2018 m. RAC nuomonę ir visą naujesnę aktualią informaciją;

↓ 2022/431 18 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (23) ACSH, remdamasis RAC nuomone, sutiko, kad būtų naudinga vykdyti akrilnitrilo biologinę stebėseną. Į tai turėtų būti atsižvelgta rengiant biologinės stebėsenos praktinio naudojimo gaires;

↓ 2022/431 22 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (24) ACSH, remdamasis RAC nuomone, sutiko, kad būtų naudinga vykdyti benzeno biologinę stebėseną. Į tai turėtų būti atsižvelgta rengiant biologinės stebėsenos praktinio taikymo gaires;

↓ 2019/983 18 konstatuojamoji dalis

- (25) nustatius kadmio ir jo neorganinių junginių biologinę ribinę vertę darbuotojai būtų apsaugoti nuo jų sisteminio toksiškumo, kuris daugiausia daro poveikį inkstams ir kaulams. Taigi biologinė stebėseną gali padėti apsaugoti darbuotojus darbo vietoje, tačiau tik kaip priemonė, papildanti kadmio ir jo neorganinių junginių koncentracijos ore, vadinasi, ir darbuotojų kvėpavimo erdvėje, stebėseną. Komisija turėtų paskelbti praktines biologinės stebėsenos gaires;

↓ 2019/130 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (26) ACSH yra trišalis organas, kuris padeda Komisijai parengti, įgyvendinti ir įvertinti veiklas profesinės sveikatos ir saugos srityse. Visų pirma ACSH priima trišales nuomones dėl iniciatyvų nustatyti profesinio poveikio ribines vertes Sąjungos lygmeniu remiantis prieinama informacija, įskaitant mokslinius ir techninius duomenis, taip pat duomenis apie tų iniciatyvų socialinius aspektus ir ekonominį pagrįstumą;

↓ 2019/130 19 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (27) atsižvelgiant į kintančius mokslinius duomenis ir technikos pažangą, ☒ trichloretileno ☒ ribinės vertės turėtų būti ypač atidžiai peržiūrimos;

↓ 2019/130 24 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (28) „Susitarimas dėl darbuotojų sveikatos apsaugos ir Geros praktikos principų taikymo tvarkant ir naudojant kristalinį silicio dioksidą ir produktus su juo“, pasirašytas asociacijų, kurios priklauso Europos silicio tinklui (NEPSI), ir kiti socialinių partnerių susitarimai, kuriuose be reguliavimo priemonių taip pat pateikiamos rekomendacijos ir priemonės, siekiant padėti veiksmingai įgyvendinti šioje direktyvoje nustatytas darbdavių pareigas, yra vertingos priemonės, papildančios reguliavimo priemones. Komisija, gerbdama jų autonomiją, turėtų skatinti socialinius partnerius sudaryti tokius susitarimus. Tačiau remiantis tuo, kad tokių susitarimų laikomasi, neturėtų būti daroma prielaida, jog vykdomos šioje direktyvoje nustatytos darbdavių pareigos. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (ES-OSHA) interneto svetainėje turėtų būti skelbiamas nuolat atnaujinamas tokių susitarimų sąrašas;
-

↓ 2017/2398 13 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (29) šios direktyvos III priede nustatytos vinilchlorido monomero ir lapuočių medienos dulkių ribinės vertės turėtų būti peržiūretos atsižvelgiant į naujesnius mokslinius ir techninius duomenis. Turėtų būti papildomai įvertintas skirtumas tarp lapuočių ir spygliuočių medienos dulkių tame priede nustatytos ribinės vertės atžvilgiu, kaip rekomendavo Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas ir Tarptautinė vėžio mokslinių tyrimų agentūra;
-

↓ 2017/2398 30 konstatuojamoji dalis

- (30) Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamasis komitetas savo nuomonėse yra minėjęs keletui cheminių medžiagų, kaip antai, įkvepiamojo kristalinio silicio dioksido dulkėms, akrilamidui ir 1,3-butadienui, skirtą privalomų profesinio poveikio ribinių verčių peržiūros laikotarpį. Komisija, nustatydamą, kurių medžiagų mokslinis vertinimas turėtų būti atliekamas pirmiausia, turi atsižvelgti į tas nuomones;
-

↓ 2017/2398 31 konstatuojamoji dalis

- (31) savo nuomonėje dėl ugniai atsparių keraminių pluoštų Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamasis komitetas sutiko, kad nustatyti privalomą profesinio poveikio ribinę vertę būtina, tačiau jam nepavyko pasiekti bendros pozicijos dėl ribinės vertės. Todėl Komisija turėtų paraginti Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą pateikti atnaujintą nuomonę dėl ugniai atsparių keraminių pluoštų, kad būtų pasiekta bendra pozicija dėl tos medžiagos ribinės vertės, nedarant poveikio Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamojo komiteto darbo metodams ir socialinių partnerių savarankiškumui;

↓ 2004/37/EB 18 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

(32) šia direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios datomis, nurodytais V priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

↓ 2004/37/EB

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslai

↓ 2022/431 1 straipsnio 2 dalis

1. Šios direktyvos tikslas – darbuotojų apsauga nuo jų sveikatai ir saugai kylančios ar galinčios kilti rizikos dėl kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikio darbe, įskaitant tokios rizikos prevenciją.

↓ 2004/37/EB

Ji nustato konkrečius būtiniausius šios srities reikalavimus, įskaitant ribines vertes.

2. Ši direktyva netaikoma darbuotojams, kuriuos veikia vien tik radiacija, kuriai taikoma Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartis.

3. Direktyva 89/391/EEB taikoma visai 1 dalyje nurodytai sričiai, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų.

↓ 2014/27/ES 5 straipsnio 1 dalis (pritaikytas)

4. Asbestui, kuris reglamentuojamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/148/EB¹⁴, šios direktyvos nuostatos taikomos tada, kai tik jos yra palankesnės sveikatos ir saugos darbe požiūriu.

¹⁴ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/148/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su asbesto veikimu darbe (OL L 330, 2009 12 16, p. 28).

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje ☒ vartojamų terminų apibrėžtys ☒:

↓ 2014/27/ES 5 straipsnio
2 dalies a punktas

- a) „kancerogenas“:
- i) medžiaga arba mišinys, atitinkantis klasifikavimo kaip 1A arba 1B kategorijos kancerogenas kriterijus, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priede;
 - ii) medžiaga, mišinys arba procesas, nurodytas šios direktyvos I priede, taip pat medžiaga arba mišinys, gautas tame priede nurodyto proceso metu;
-

↓ 2014/27/ ES 5 straipsnio
2 dalies b punktas

- b) „mutagenas“ – medžiaga arba mišinys, atitinkantis klasifikavimo kaip 1A arba 1B kategorijos lytinių ląstelių mutagenas kriterijus, nurodytus Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priede;
-

↓ 2022/431 1 straipsnio 3 dalies
a punktas

- c) „reprotoksinė medžiaga“ – medžiaga arba mišinys, atitinkantis klasifikavimo kaip 1A arba 1B kategorijos toksiškai veikianti reprodukciją medžiaga kriterijus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priede;
- d) „nenustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinė medžiaga“ – reprotoksinė medžiaga, kurios atveju nėra saugaus poveikio darbuotojų sveikatai lygio ir kuri III priedo pastabų skylyje įvardyta kaip tokia;
- e) „nustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinė medžiaga“ – reprotoksinė medžiaga, kurios atveju esama saugaus poveikio lygio, kurio neviršijus nekyla rizika darbuotojų sveikatai, ir kuri III priedo pastabų skylyje įvardyta kaip tokia;
-

↓ 2022/431 1 straipsnio 3 dalies
b punktas

- f) „ribinė vertė“, jei nenurodyta kitaip – didžiausias leistinas darbuotojo kvėpavimo zonoje per tam tikrą atskaitos laikotarpį išmatuotos kancerogeno, mutageno arba

reprotoksinės medžiagos koncentracijos ore dinaminio svartinio vidurkio dydis, kaip nustatyta III priede;

↓ 2022/431 1 straipsnio 3 dalies c punktas

- g) „biologinė ribinė vertė“ – didžiausias leistinas atitinkamos cheminės medžiagos, jos metabolito arba poveikio rodiklio koncentracijos atitinkamoje biologinėje terpėje dydis;
- h) „sveikatos patikrinimas“ – darbuotojo vertinimas, norint nustatyti jo sveikatos būklę, atsižvelgiant į jo darbe patirtą konkrečių kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikį.
-

↓ 2004/37/EB

3 straipsnis

Taikymo sritis – rizikos nustatymas ir įvertinimas

↓ 2022/431 1 straipsnio 4 dalies a punktas

1. Ši direktyva taikoma tokiai veiklai, kurios metu dėl savo darbo darbuotojai patiria arba gali patirti kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikį.

↓ 2022/431 1 straipsnio 4 dalies b punktas

2. Jei vykdoma tokia veikla, kurios metu tikėtina, kad gali kilti kancerogenų, mutagenų arba reprotoksinių medžiagų poveikio rizika, turi būti nustatomas poveikio darbuotojams pobūdis, laipsnis ir trukmė, kad būtų galima įvertinti darbuotojų sveikatai ar saugai kylančią riziką ir nustatyti priemones, kurių reikia imtis.

Vertinimas turi būti atnaujinamas reguliariai ir kaskart pasikeitus sąlygoms, galinčioms turėti įtakos kancerogenų, mutagenų arba reprotoksinių medžiagų poveikiui darbuotojams.

↓ 2004/37/EB

Atsakingų institucijų prašymu darbdavys turi pateikti joms informaciją, panaudotą šiam įvertinimui atlikti.

3. Vertinant riziką, reikia atsižvelgti į visas kitas poveikio veikimo kryptis, tokias kaip absorbcija odoje ir (arba) per odą.

↓ 2022/431 1 straipsnio 4 dalies
c punktas

4. Atlikdami rizikos vertinimą, darbdaviai ypač atsižvelgia į padarinius tų darbuotojų sveikatai ir saugai, kuriems kyla ypač didelė rizika, ir, inter alia, atsižvelgia į tai, jog pageidautina neleisti tokiems darbuotojams dirbti vietose, kuriose jie gali susidurti su kancerogenais, mutagenais ar reprotoksinėmis medžiagomis.

↓ 2004/37/EB

II SKYRIUS

DARBDAVIŲ PAREIGOS

4 straipsnis

Sumažinimas ir pakeitimas

↓ 2022/431 1 straipsnio 5 dalis

1. Darbdavys mažina kancerogeno, mutageno ar reprotoksinės medžiagos naudojimą darbo vietoje, visų pirma pakeisdamas juos, kiek techniškai įmanoma, medžiaga, mišiniu ar procesu, kurie pagal jų naudojimo sąlygas yra, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, nepavojingi ar mažiau pavojingi darbuotojų sveikatai ar saugai.

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

2. Atitinkamų institucijų prašymu darbdavys pateikia joms ☒ savo atliktų ☒ tyrimų rezultatus.

5 straipsnis

Poveikio prevencija ir sumažinimas

1. Jei 3 straipsnio 2 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatai parodo darbuotojų saugai ir sveikatai gresiantį pavojų, būtina imtis priemonių poveikio prevencijai.

↓ 2022/431 1 straipsnio 6 dalies
a punktas (pritaikytas)

2. Jei kancerogeno, mutageno ar reprotoksinės medžiagos techniškai neįmanoma pakeisti medžiaga, mišiniu ar procesu, kurie pagal jų naudojimo sąlygas yra nepavojingi ar mažiau pavojingi sveikatai ar saugai, darbdavys užtikrina, kiek įmanoma techniškai, kad kancerogenas, mutagenas ar reprotoksinė medžiaga būtų gaminami ir naudojami uždaroje sistemoje.

3. Jei uždara sistema techniškai neįmanoma, darbdavys užtikrina, kad kancerogeno, mutageno arba nenustatytos ribinės vertės reprotoksinės medžiagos poveikio darbuotojams lygis būtų sumažintas iki tokio žemo lygio, koks techniškai įmanomas.

4. Kai techniškai neįmanoma naudoti ar gaminti nustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinės medžiagos uždaroje sistemoje, darbdavys užtikrina, kad rizika, susijusi su tos nustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinės medžiagos poveikiu darbuotojams, būtų sumažinta iki minimumo.

5. Darbdavys taiko šio straipsnio 4 dalį kitoms reprotoksinėms medžiagoms, kurios nėra nenustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinės medžiagos ir nustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinės medžiagos. Tokiu atveju, atlikdamas 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą rizikos vertinimą, darbdavys tinkamai atsižvelgia į galimybę, kad gali nebūti saugaus tokios reprotoksinės medžiagos poveikio darbuotojų sveikatai lygio, ir dėl to nustato atitinkamas priemones.

6. Poveikis negali viršyti kancerogeno, mutageno ar reprotoksinės medžiagos ribinės vertės, nustatytos III priede.

↓ 2022/431 1 straipsnio 6 dalies
b punkte

7. Visada, kai naudojamas kancerogenas, mutagenas ar reprotoksinė medžiaga, darbdavys imasi visų šių priemonių:

a) riboja kancerogeno, mutageno ar reprotoksinės medžiagos kiekį darbo vietoje;

↓ 2004/37/EB

b) kiek įmanoma sumažina darbuotojų, kurie yra ar gali būti neapsaugoti nuo poveikio, skaičių;

↓ 2022/431 1 straipsnio 6 dalies
b punkte

c) darbo procesus ir inžinerines kontrolės priemones projektuoja taip, kad būtų išvengta kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinė medžiagų patekimo į darbo vietą arba būtų sumažintas patenkantis jų kiekis;

d) šalina kancerogenus, mutagenus ar reprotoksinės medžiagas jų susidarymo vietoje, naudojant vietinę išsiurbimo sistemą arba per bendrąją ventiliaciją: visi tokie būdai turi būti tinkami ir atitikti visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos poreikius;

e) naudoja esamas tinkamas procedūras kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinė medžiagų kiekiui matuoti, visų pirma siekiant anksti aptikti per didelį jų kiekį, susidariusį dėl nenumatyto įvykio arba avarijos;

↓ 2004/37/EB

f) naudoja tinkamus darbo procesus ir metodus;

- g) naudoja kolektyvines apsaugines priemones ir (arba), jei poveikio neįmanoma išvengti kitomis priemonėmis, asmens apsaugines priemones;
- h) naudoja higienos priemones, visų pirma, reguliariai valo grindis, sienas ir kitus paviršius;
- i) informuoja darbuotojams;

↓ 2022/431 1 straipsnio 6 dalies b punktas

- j) pažymi pavojingas vietas ir naudoja atitinkamus įspėjamuosius ir saugos ženklus, įskaitant ženklus „Nerūkyti“, zonose, kuriose darbuotojai patiria arba gali patirti kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikį;

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

- k) sudaro planus, numatančius, kaip elgtis avarijų, kurių metu poveikis gali būti ypač stiprus, metu;
- l) naudoja saugaus sandėliavimo, tvarkymo ir gabenimo priemones, o svarbiausia, naudoja plombuotas, aiškiai ir matomoje vietoje etiketėmis paženklintus konteinerius;
- m) paveda darbuotojams naudoti saugias atliekų surinkimo, sandėliavimo ir šalinimo priemones, įskaitant plombuotas, aiškiai ir matomoje vietoje etiketėmis paženklintus konteinerius.

6 straipsnis

Kompetentingai institucijai skirta informacija

Jei 3 straipsnio 2 dalyje nurodyto ☒ rizikos ☒ įvertinimo rezultatai parodo darbuotojų saugai ir sveikatai gresiantį pavojų, kompetentingos institucijos prašymu darbdaviai pateikia atitinkamą informaciją apie:

↓ 2022/431 1 straipsnio 7 dalis

- a) vykdomą veiklą ir (arba) vykstančius gamybinius procesus, įskaitant kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų naudojimo priežastis;
- b) pagamintų ar naudojamų medžiagų arba mišinių, kuriuose yra kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, kiekius;

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

- c) veikiančių darbuotojų skaičių;
- d) prevencines priemones, kurių imamasi;
- e) naudojamų apsauginių priemonių tipą;

- f) poveikio pobūdį ir laipsnį;
- g) pakeitimo atvejus.

↓ 2017/2398 1 straipsnio 1 dalis
(pritaikytas)

Valstybės narės savo ataskaitose Komisijai pateiktose pagal Direktyvos 89/391/EEB 17a straipsnį atsižvelgia į šio straipsnio pirmos pastraipos a–g punktuose nurodytą informaciją.

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

7 straipsnis

Nenumatytas poveikis

1. Darbdavys praneša darbuotojams apie nenumatytus įvykius ar avarijas, dėl kurių poveikis darbuotojams galėjo būti stiprus.
2. Kol situacija bus ištaisyta ir pašalintos stipraus poveikio priežastys:
 - a) paveiktoje zonoje leidžiama dirbti tik tiems darbuotojams, kurių reikia remontui ir kitiems būtiniems darbams atlikti;
 - b) tokiems darbuotojams išduodama apsauginė apranga ir asmeninės kvėpavimo takų apsaugos priemonės, kuriomis jie privalo naudotis; tas poveikis negali būti nuolatinis ir privalo trukti tik labai trumpą, kiekvienam darbuotojui būtiną laiką;
 - c) paveiktoje zonoje draudžiama dirbti darbuotojams, neaprūpintiems apsauginėmis priemonėmis.

8 straipsnis

Numatomas poveikis

1. Tokiems darbams, kaip techninė priežiūra, kai galima numatyti, jog poveikis darbuotojams gali ypač sustiprėti, ir kai visos kitos techninių prevencijos priemonių galimybės sumažinti darbuotojų poveikį jau yra išnaudotos, darbdavys, pasikonsultavęs su darbuotojais ir (arba) jų atstovais įmonėje ar įstaigoje, nepažeisdamas darbdavio atsakomybės, nustato priemones, kurių reikia kancerogenų poveikio darbuotojams trukmei sumažinti iki mažiausios įmanomos, bei užtikrinti šiuos darbus atliekančių darbuotojų apsaugą.

Laikantis pirmosios pastraipos, tokie darbuotojai aprūpinami apsaugine apranga ir asmeninėmis kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis, kuriomis jie privalo naudotis tol, kol trunka stiprus poveikis; tas poveikis negali būti nuolatinis ir privalo trukti tik labai trumpą, kiekvienam darbuotojui būtiną laiką.

2. Imamasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad zonos, kuriose atliekami šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti darbai, būtų aiškiai pažymėtos ir nurodytos arba pašaliniamis asmenims kitomis priemonėmis būtų uždrausta patekti į šias zonas.

9 straipsnis

Patekimas į pavojingas zonas

Darbdaviai imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad į zonas, kuriose atliekami darbai, kurių metu ☒ rizikos ☒ įvertinimo, nurodyto 3 straipsnio 2 dalyje, rezultatai parodo darbuotojų saugai ir sveikatai gresiantį pavojų, galėtų patekti tik tie darbuotojai, kurie dėl darbo ar užimamų pareigų turi į jas patekti.

10 straipsnis

Higiena ir ☒ asmeninė ☒ apsauga

↓ 2022/431 1 straipsnio 8 dalies a punktas

1. Darbdaviai įpareigojami visais veiklos, dėl kurios kyla taršos kancerogenais, mutagenais ar reprotoksinėmis medžiagomis rizika, atvejais imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad:

↓ 2022/431 1 straipsnio 8 dalies b punktas

a) darbuotojai nevalgytų, negertų ir nerūkytų darbo zonose, kuriose kyla taršos kancerogenais, mutagenais ar reprotoksinėmis medžiagomis rizika;

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

- b) darbuotojai būtų aprūpinti atitinkama apsaugine ar kita specialia apranga;
- c) būtų įrengtos atskiros vietos darbo ar apsauginei aprangai bei kasdieniams drabužiams laikyti;
- d) darbuotojams būtų įrengtos atitinkamos prausyklos ir tualetai;
- e) apsauginės priemonės būtų deramai laikomos aiškiai pažymėtose vietose ir būtų patikrintos ir išvalytos prieš naudojimą ☒, jei įmanoma, ☒ ir kaskart panaudojus;
- f) prieš naudojant sugedusios priemonės būtų pataisytos ar pakeistos naujomis.

2. Darbuotojai ☒ negali būti apmokestinami ☒ priemonių, išdėstytų 1 dalyje, išlaidoms padengti.

11 straipsnis

Informacija ir darbuotojų mokymas

1. Darbdavys imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad darbuotojai ir (arba) darbuotojų atstovai įmonėje ar įstaigoje būtų visapusiškai ir tinkamai, visų pirma informuojant ir instruojant, mokomi remiantis visa turima informacija apie:

- a) potencialų sveikatai gresiantį pavojų, įskaitant papildomą tabako keliamą riziką;
- b) atsargos priemones, kurių reikia imtis poveikio prevencijai;

- c) higienos reikalavimus;
 - d) apsauginių priemonių naudojimą ir apsauginės aprangos dėvėjimą;
 - e) veiksmus, kuriuos turės atlikti darbuotojai, įskaitant gelbėtojus, įvykus incidentams bei norint išvengti incidentų.
-

↓ 2022/431 1 straipsnio 9 dalies
a punktas

Mokymas turi būti:

- pritaikytas atsižvelgiant į naują ar pakitusią riziką, visų pirma, kai darbuotojai patiria arba gali patirti naujų kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų arba kelių skirtingų kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, įskaitant pavojinguose medicinos preparatuose esančias medžiagas, poveikį arba pasikeitus su darbu susijusioms aplinkybėms,
 - periodiškai teikiamas sveikatos priežiūros srityje dirbantiems visiems darbuotojams, kurie patiria kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikį, visų pirma, tais atvejais, kai naudojami nauji pavojingi medicinos preparatai, kurių sudėtyje yra tų medžiagų, ir
 - prireikus, periodiškai kartojamas kitose srityse.
-

↓ 2022/431 1 straipsnio 9 dalies
b punktas

2. Darbdaviai praneša darbuotojams apie įrenginius ir su jais susijusias talpyklas, kuriose yra kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, užtikrina, kad visos talpyklos, pakuotės ar įrenginiai, kuriuose yra kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, būtų aiškiai ir įskaitomai paženklinėti ir kad ant jų būtų lengvai pastebimi įspėjamieji ar pavojaus ženklai.

Jei IV priede nustatyta biologinė ribinė vertė, dirbant su atitinkamu kancerogenu, mutagenu ar reprotoksine medžiaga yra privalomas sveikatos patikrinimas tame priede nustatyta tvarka. Darbuotojai apie tą reikalavimą informuojami prieš juos paskiriant atlikti užduotį, susijusią su nurodyto kancerogeno, mutageno ar reprotoksinės medžiagos poveikio rizika.

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

12 straipsnis

Informacija darbuotojams

Imamasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad:

- a) darbuotojai ir (arba) jų atstovai įmonėje ar įstaigoje galėtų patikrinti, ar ši direktyva taikoma, arba galėtų dalyvauti ją taikant, ypač atsižvelgdami į:
 - i) parinkimo pasekmes darbuotojų saugai ir sveikatai, apsauginės aprangos ir apsauginių priemonių naudojimą, nepažeidžiant darbdavio atsakomybės nustatyti apsauginės aprangos ir priemonių efektyvumą;

- ii) darbdavio nustatytas priemonės, nurodytas 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, nepažeidžiant darbdavio atsakomybės dėl šių priemonių nustatymo;
- b) darbuotojams ir (arba) jų atstovams įmonėje ar įstaigoje būtų nedelsiant pranešta apie stiprius poveikius, įskaitant nurodytus 8 straipsnyje, apie jų priežastis ir apie priemones, kurių buvo imtasi ar reikės imtis situacijai ištaisyti;
- c) darbdavys turėtų atnaujintą darbuotojų, atliekančių darbus, kurių ☒ rizikos ☒ vertinimo, nurodyto 3 straipsnio 2 dalyje, rezultatai parodo darbuotojų saugai ir sveikatai gresiantį pavojų, sąrašą, kuriame būtų nurodytas poveikis jiems, jei tokia informacija yra prieinama;
- d) gydytojas ir (arba) kompetentinga institucija bei visi kiti už darbo saugą ir sveikatą atsakingi asmenys gautų c punkte nurodytą sąrašą;
- e) kiekvienas darbuotojas gautų šiame sąrašė pateiktą su juo asmeniškai susijusią informaciją;
- f) darbuotojai ir (arba) jų atstovai įmonėje ar įstaigoje gautų anoniminę kolektyvinę informaciją.

13 straipsnis

Konsultavimasis su darbuotojais ir jų dalyvavimas

Su darbuotojais ir (arba) jų atstovais konsultuojamasi bei jie dalyvauja sprendžiant šioje direktyvoje minimus klausimus pagal Direktyvos 89/391/EEB 11 straipsnį.

↓ 2019/130 1 straipsnio 1 dalis

14 straipsnis

Socialinių partnerių susitarimai

Socialinių partnerių susitarimai, galimai sudaryti šios direktyvos taikymo srityje, skelbiami Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (ES-OSHA) interneto svetainėje. Tas sąrašas nuolat atnaujinamas.

↓ 2004/37/EB

III SKYRIUS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Sveikatos patikrinimai

↓ 2017/2398 1 straipsnio 2 dalies
a punktas (pritaikytas)

1. Valstybės narės, laikydamosi nacionalinės teisės arba praktikos, nustato darbuotojų, kurių atveju 3 straipsnio 2 dalyje nurodyto ☒ rizikos ☒ vertinimo rezultatai rodo riziką sveikatai ar saugai, atitinkamų sveikatos patikrinimų tvarką. Gydytojas arba institucija, atsakingi už darbuotojų sveikatos patikrinimus, gali nurodyti, kad sveikatos patikrinimai turi būti toliau vykdomi poveikiui pasibaigus tiek laiko, kiek jie mano esą būtina siekiant apsaugoti atitinkamo darbuotojo sveikatą.

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

2. Imamasi tokių šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių, kad prireikus būtų tikrinama kiekvieno darbuotojo sveikata:

- prieš poveikį;
- reguliariai po to.

Imamasi tokių priemonių, kad būtų įmanoma tiesiogiai įgyvendinti ☒ asmeninės ☒ higienos ir darbo higienos priemonės.

↓ 2022/431 1 straipsnio 10 dalies
a punktas

3. Jei nustatoma, kad darbuotojo būklė sutriko dėl galimo kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų poveikio, arba nustatoma, kad viršyta biologinė ribinė vertė, gydytojas arba institucija, atsakinga už darbuotojų sveikatos patikrinimą, gali pareikalauti kitų darbuotojų, patyrusių panašų poveikį, patikrinti sveikatą.

↓ 2004/37/EB

Tokiu atveju, laikantis 3 straipsnio 2 dalies, pakartotinai įvertinama poveikio rizika.

↓ 2022/431 1 straipsnio 10 dalies
b punktas

4. Tais atvejais, kai atliekamas sveikatos patikrinimas, daromas asmens sveikatos įrašas, ir gydytojas arba institucija, atsakinga už darbuotojų sveikatos patikrinimą, pasiūlo apsaugos ar prevencijos priemonės, kurių reikia imtis kiekvieno darbuotojo atžvilgiu. Sveikatos patikrinimas gali apimti biologinę stebėseną ir susijusius reikalavimus.

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

5. Darbuotojams turi būti suteikta informacijos ir duoti patarimai visais jų sveikatos priežiūros, kuri gali būti atlikta, poveikiui pasibaigus, klausimais.

6. Remiantis nacionaliniais įstatymais ir (arba) praktika:

- darbuotojai gali gauti sveikatos patikrinimo rezultatus ir
- tokie darbuotojai ar darbdavys gali pareikalauti peržiūrėti sveikatos patikrinimo rezultatus.

7. Praktinės darbuotojų sveikatos patikrinimo rekomendacijos yra išdėstytos II priede.

↓ 2022/431 1 straipsnio 10 dalies
c punktas

8. Kompetentingai institucijai pranešama apie visus profesinio poveikio, susijusio su kancerogenu, mutagenu ar reprotoksine medžiaga, sukkelto vėžio, neigiamų padarinių suaugusių vyriškos ir moteriškos lyties darbuotojų lytinei funkcijai bei vaisingumui arba toksinio poveikio palikuonių vystymuisi atvejus, nustatytus pagal nacionalinę teisę ar praktiką.

↓ 2017/2398 1 straipsnio 2 dalies
b punktas (pritaikytas)

Valstybės narės savo ataskaitose, pateiktose Komisijai pagal Direktyvos 89/391/EEB 17a straipsnį, atsižvelgia į šioje dalyje nurodytą informaciją.

↓ 2004/37/EB

16 straipsnis

Duomenų kaupimas

↓ 2022/431 1 straipsnio 11 dalis

1. Kancerogenų ir mutagenų atveju 12 straipsnio c punkte nurodytas sąrašas ir 15 straipsnio 4 dalyje nurodytas sveikatos įrašas saugomi mažiausiai 40 metų nuo poveikio pabaigos pagal nacionalinę teisę arba praktiką.
 2. Reprotoksinių medžiagų atveju 12 straipsnio c punkte nurodytas sąrašas ir 15 straipsnio 4 dalyje nurodytas sveikatos įrašas saugomi mažiausiai penkerius metus nuo poveikio pabaigos pagal nacionalinę teisę arba praktiką.
-

↓ 2004/37/EB

3. Atsižvelgiant į nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką, šie dokumentai pateikiami atsakingai institucijai, kai įmonė nutraukia veiklą.

17 straipsnis

Ribinės vertės

↓ 2022/431 1 straipsnio 12 dalies
a punktas

1. Laikydami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 153 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytos procedūros ir remdami turima informacija, įskaitant mokslinius ir techninius duomenis, Europos Parlamentas ir Taryba direktyvomis nustato visų kancerogenų, mutagenų ar reprotoksinių medžiagų, kurių atveju tai įmanoma padaryti, ribines vertes ir, jei reikia, priima kitas tiesiogiai susijusias nuostatas.
-

↓ 2004/37/EB

2. Ribinės vertės ir kitos tiesiogiai susijusios nuostatos yra išdėstytos III priede.
-

↓ 2022/431 1 straipsnio 12 dalies
b punktas

3. Laikydami SESV 153 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytos procedūros ir remdami turima informacija, įskaitant mokslinius ir techninius duomenis, Europos Parlamentas ir Taryba direktyvomis nustato biologines ribines vertes ir kitas susijusias nuostatas dėl sveikatos patikrinimo.

4. Biologinės ribinės vertės ir kitos nuostatos dėl sveikatos patikrinimo yra nustatytos IV priede.

↓ 2022/431 1 straipsnio 13 dalis

18 straipsnis

Nustatymas, ar reprotoksinė medžiaga yra nenustatytos slenkstinės koncentracijos ar nustatytos slenkstinės koncentracijos

Laikydami SESV 153 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytos procedūros, Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi turimais moksliniais ir techniniais duomenimis, šios direktyvos III priedo pastabų skiltyje nustato, ar reprotoksinė medžiaga yra nenustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinė medžiaga ar nustatytos slenkstinės koncentracijos reprotoksinė medžiaga.

↓ 1243/2019 1 straipsnis ir
III priedo 12 punktas

19 straipsnis

II priedo pakeitimas

↓ 2022/431 1 straipsnio 14 dalis

Siekiant atsižvelgti į technikos pažangą, tarptautinių nuostatų ar specifikacijų pokyčius ir naujus atradimus, susijusius su kancerogenais, mutagenais ar reprotoksinėmis medžiagomis, Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais daromi tik techniniai II priedo pakeitimai.

↓ 1243/2019 1 straipsnis ir
III priedo 12 punktas

Jeigu tinkamai pagrįstais ir išimtiniais atvejais, susijusiais su gresiančiais tiesioginiais ir dideliais pavojais darbuotojų ir kitų asmenų fizinei sveikatai ir saugai, yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti ir imtis veiksmų per labai trumpą laikotarpį, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 21 straipsnyje numatyta procedūra.

20 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 19 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2019 m. liepos 26 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 19 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁵ nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 19 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

21 straipsnis

Skubos procedūra

1. Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškama 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priežastys.
2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 20 straipsnio 6 dalyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi Europos Parlamento arba Tarybos pranešimą apie sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.

¹⁵ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

22 straipsnis

Duomenų naudojimas

Komisija gali naudotis kompetentingų nacionalinių institucijų pateikta informacija, nurodyta 15 straipsnio 8 dalyje.

23 straipsnis

Vertinimas

Komisija, atlikdama kitą šios direktyvos įgyvendinimo vertinimą Direktyvos 89/391/EEB 17a straipsnyje nurodyto vertinimo kontekste, taip pat įvertina poreikį keisti įkvepiamojo kristalinio silicio dioksido dulkių ribinę vertę. Komisija šį procesą turi pradėti 2022 m. ir, kai tikslinga, per tolesnę šios direktyvos peržiūrą atitinkamai turi pasiūlyti su šia medžiaga susijusius būtinus pakeitimus ir koregavimus.

Nė vėliau kaip 2022 m. liepos 11 d. Komisija įvertina galimybę iš dalies pakeisti šią direktyvą, įtraukiant nuostatas dėl kadmio ir jo neorganinių junginių profesinio poveikio ribinės vertės ore ir biologinės ribinės vertės derinio.

Ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija, kai tikslinga ir pasikonsultavusi su ACSH bei atsižvelgdama į esamas įvairių agentūrų, suinteresuotųjų subjektų ir Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas dėl prioritetinių kancerogenų, mutagenų ir reprotoksinių medžiagų, kurioms reikalingos ribinės vertės, pateikia veiksmų planą, siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytos naujos ar peržiūrėtos bent 25 medžiagų ar medžiagų grupių arba procesų metu susidarančių medžiagų profesinio poveikio ribinės vertės. Kai tikslinga, Komisija, atsižvelgdama į tą veiksmų planą bei naujausius mokslo žinių pokyčius ir pasikonsultavusi su ACSH, nedelsdama pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pagal 17 straipsnį.

Kai tikslinga ir ne vėliau kaip 2025 m. balandžio 5 d., Komisija, atsižvelgdama į naujausius mokslo žinių pokyčius ir tinkamai pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia pavojingų medicinos preparatų arba juose esančių sudėtinių medžiagų, atitinkančių klasifikavimo kaip 1A arba 1B kategorijos kancerogenai kriterijus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priede, kaip mutagenai ar reprotoksinė medžiaga, apibrėžtį ir jų orientacinį sąrašą.

Ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija, tinkamai pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia Sąjungos pavojingų medicinos preparatų ruošimo, išdavimo ir šalinimo darbo vietoje gaires. Tos gairės ir standartai skelbiami EU-OSHA interneto svetainėje ir yra atitinkamų kompetentingų institucijų platinami visose valstybėse narėse.

Kai tikslinga, Komisija, gavusi ACSH nuomonę ir atsižvelgdama į esamą metodiką, pagal kurią kai kuriose valstybėse narėse nustatomos kancerogenų ribinės vertės, nustato viršutinį ir apatinį rizikos lygius. Ne vėliau kaip per 12 mėnesių po ACSH nuomonės gavimo dienos

Komisija, deramai pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia Sąjungos gaires dėl metodikos, kurią taikant nustatomos rizika grindžiamos ribinės vertės. Tos gairės skelbiamos EU-OSHA interneto svetainėje ir atitinkamos kompetentingos institucijos jas platina visose valstybėse narėse.

Ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. Komisija, atsižvelgdama į naujausius mokslo žinių pokyčius ir deramai pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, jei tikslinga, pasiūlo kobalto ir neorganinių kobalto junginių ribinę vertę.

↓ 2004/37/EB (pritaikytas)

24 straipsnis

Pranešimas Komisijai

Valstybės narės pateikia Komisijai nacionalinės teisės aktų, kuriuos jos priims šios direktyvos taikymo srityje, tekstus.

25 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva [2004/37/EB](#) su pakeitimais, padarytais aktais, nurodytais V priedo A dalyje, panaikinama, [nedarant poveikio](#) valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios datomis, nurodytais [V priedo B dalyje](#).

Nuorodos į panaikintą direktyvą suprantamos kaip nuorodos į šią direktyvą ir aiškinamos pagal VI priede pateiktą atitikties lentelę.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

27 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas